

# Փ Ո Ւ Ն Ձ

ԹԻՒ 1359

ՇԱՐԱԹ

1879 ՄԱՐՏ 17

## Ա.ԶԳ.Ա.ՅԻՆ

Հարկաւ մայրաքաղաքիս և դաւառաց ազգային վարժարանաց վարչութիւնք ալ այս օրերս սկսած են կամ պիտի սկսին՝ վարժարանաց մուտքն ու ելքը ոսկի կամ արծաթ դրամով կարգադրել, և վերջ տալ դաստիարակութեան ու դաստիարակաց ոգորմելի վիճակին՝ որոյ ներքեւ կ'ենն ենք ժամանակէ հետէ : Սակայն, այս անհրաժեշտ կարգադրութեան հետ՝ անհրաժեշտ հարկ է նաեւ վարժարանաց ներքին բայց հիմնական բարեկարգութեան ձեռնարկել, որպէս զի ոսկին ու արծաթը՝ զոր հայթայթել դանձել դժուարին է՝ ի զուր վասնուած շէշան, և ազգային մանկուոյն ժամանակն՝ որ քան զոսկի և զարծաթ թանկագին է, վայրագարանցած չըլլայ : Այս կարևոր նպատակին հասնելու համար, անհրաժեշտ պարտ է թաղական խորհրդոց՝ ամենայն նկատմունք ու աշխատութիւն ի բաց թողուլ, և վարժարանաց մէջ կարգել այն պիտի հոգաբարձութիւններ, որք դրամի մատակարարութեան համար՝ հաւատարմութիւն, և մանկուոյն դաստիարակութեան հոգը բաժնաւոր համար պէտք եղած արժանիքն ունին : Անհրաժեշտ պարտ է թաղական խորհրդոց՝ վարժարանաց մէջ արդէն գրաւուած հոգաբարձու մարմնաց մէջէն արտաքին աշխատիւններ, որոնք բան դործ չունին, որոնց անցելոյն համար բարի վկայութիւն և համբաւ չկայ, և որոնք պարտին երթալ դործ հայթայթել իրենց՝ և բարի համբաւ ու վկայութեան արժանանալ, և յետոյ վարժարանի մը սեմէն ներս կոխել, և շատ յետոյ հոգաբարձութեան պաշտօն վարելու ելնել : Միանգամայն անհրաժեշտ պարտ է, անյապաղ արտաքին վարժարանաց մէջէն այն անձինքն՝ որոնք դաստիարակի և դաստուրի ամենափափուկ պաշտօնները վարելու յատկութիւնները բնաւ չունին, և որոց՝ չէ թէ հարկաւոր մանկուոյն սրտի ու մտաց կրթութեան յատկացեալ տաճար մը, այլ մինչև իսկ հաւանոց մը յանձնել՝ անօրէնութիւն է, անպիտանութիւն է :

Այս պարտիքն ունին թաղական խորհուրդք կամ ժողովք՝ մայրաքաղաքիս և դաւառաց մէջ, ազգային վարժարանաց համար, բնաւ տարակոյս չկայ, թէ երբ ազգային վարժարանք հիմնապէս կ'ըտրել, կարգուին և արդիւնաւոր վիճակի մէջ կ'տեսնուին, ծնողք և այլք սիրով կ'իյնան կատարել իրենց պարտաւորութիւնները, և անդրքան դպարտաւորութիւն իսկ կ'անցնին : Վասն զի, այժմ չկայ Հայ մը որ դաստիարակութեան օգուտն ու բարիքն ճանչցած չըլլայ :

Հերիք կ'համարենք այս առթիւ գրուած այս տողերը, և կ'ըսուի՝ ձա՛մք որ մասնաւորութեանց մըտնելու հարկին մէջ չգտնուինք :

Մուշէն եկած նոր հեռագրի մը նայելով՝ Մշոյ վանուց վանահայր Մամբրէ եպիսկոպոս, ըստ ազգարարութեան Պատրիարքարանի բարեհաճելու ճանաչելով զէպի մայրաքաղաքիս, Հարկաւ ճանաչելու են նաեւ դեռ մայրաքաղաքիս չեկող ամաստանեալք :

Ամասիայէն մարտ 13 թուով առ մեզ ուղղեալ հեռագրէ մը կ'իմանամք, թէ տեղւոյն կառավարիչն բնաւ չյարգելլ մեր ազգային Սահմանադրութիւնը, որ կայսերական հրովարտեալ վաւերացեալ է և կայսերական օրէնագրով մէջ արձանագրեալ : Կարծեմք, թէ այսպիսի հեռագիր մը Պատրիարքարանի ալ ընդունած է, և կը փութայ պէտք եղած անօրէնութիւններն : Ամասիոյ կառավարիչին հասկցունելու համար թէ պարտաւոր է Հայոց ազգային սահմանադրութիւնը յարգել, և Հայոց ներքին գործոց չմխամտել :

Այս օրերս Հակահասունեանց իրար անցած ըլլալէն կ'մտաւորաւոր, թէ Բ. Գուռն իրենց նպատակաւոր դերք մը չունին : Զորքը շարժի օրը ասանց կողմանէ պատգամաւորութիւն մը Բ. Գուռն երթալէն յետոյ՝ ուղղակի ելլալով կայսերական պալատան առջին երթալով, խնդրողի մը հաներ են, և թիկնապահ մը գալով՝ խնդրողին առեր, ու ինչ

մ'եւորը դառնալով լուր բերեր է պատգամաւորութեան, թէ Օգոստ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ խոտանալ որ պարտաւորաշար անօրէնութիւն : Հինգշաբթի օր ալ Հակահասունեանց կողմանէ Հ. Պօղոս և Ս. Տարսն վարդապետները հինգ տշխարհականաց հետ արդարութեան գործոց նախարար Սայիտ փաշայի ներկայացեր են : Դարձեալ նոյն օրը Հ. Էնֆիէճեան Գրիգոր վարդապետ և Սուրխաս ու Մախես դերասարձաւները Մեծ Եպարքոսին հետ տեսնուել են : Հակահասունեանց երեսփոխանական ժողովն ալ գումարեցաւ երէկ, բայց ի՞նչ որոշուած ըլլալն չկրցանք իմանալ :

Իսկ Հասունեանք ուրախ են և հանգալտ, որովհետեւ պատրիարքական հրովարտակ տրուել է Հասուն Էֆէնտի, և մայրաքաղաքիս դեպպանաց ուսանի շնորհաւորութիւն ելեր են առ նորին դերասարձաւութիւնն : Չկրցանք իմանալ, թէ Հասունեանք ուրիշ ի՞նչ կ'գործեն և պիտի գործեն, որովհետեւ ի միջան կ'գործեն :

Մասնաւոր նամակներէ կ'իմանամք, թէ Վանայ մէջ թաղական խորհրդոց և ազգային ժողովոց նոր ընտրութեան ձեռնարկուած ըլլալուն պատճառաւ՝ Պօղոսեան և Ապօղոսեան կուսակցութիւնք դարձեալ երեսն ելեր և սկսել են մրցիլ :

Անդղիական Սթանտար լրագրոյն ի Պարսկաստան ունեցած թղթակիցն այս օրերս Վան եկած, և մեր ազգայնոց յառաջդիմական շարժումներն տեսած ըլլալով՝ գոհութեամբ յայտարարել է թէ Հայոց վրայ իւր տեսածն բոլորովին հակառակ է լուծին : Այնպէս տեղեկութիւն առած է եղեր, թէ Հայք յետագէ՛մ և յառաջդիմութեան անընդունակ եղող ժողովուրդ մ'են :

Տարակոյս չկայ, թէ Հայք այսօր աւելի յառաջագէ՛մ և աւելի զարգացեալ վիճակի մէջ պիտի տեսնուէին, երբ բաց ի արտաքին խոչընդոտներէ՝ ներքին արգելքներ ալ չըլլային, որոց գըլ-

խաւորն են սնտի վէճերն ու պարգիւն կուսակցութիւնք, ինչպէս այս անգամ դարձեալ վեր ելած է Վանայ մէջ, և դժբաղդաբար դարձեալ շատ վնասուց պատճառ պիտի ըլլայ :

Մարաշէն փետր. 13 թուով հետեւեալ տեղեկութիւնները գըրուած են :

Տեղւոյս միւթէսարրեֆ Վէյսի փաշան ամիսէ մ'ի վեր Հալէպ կը գտնուի, ուր կըսուի թէ կուսակալին և նորա մէջ անհամաձայնութիւն ծագած է :

Վերջին օրերս Հալէպէն եկած գաղտնի հրահանգի մը վրայ տեղւոյս միւթէսարրեֆ հոգուգը Փրնուզի Գեր. Նիկողայոս եպիսկոպոսին համար մահապարտութեան վրձադիր կ'ընց :

Մարաշու մէջ այժմ 139 Ուլնեցի, Պանուզի և Մխալցի բանտարկեալ ազգայինք կը գտնուին. 40 հիւանդ կայ և մեռելոց թիւը 13ի հասած է :

Կուսակալէն այս շաբթու հեռագրով հրաման եկաւ որ բանակ կոխելու ամբաստանութեամբ 28 Մխալցի բանտարկելոց մէջ եթէ գողութիւն ընողներ կան, բանտը պահելով, մնացեալներն արձակուին :

Ասոնցմէ մէկ քանին արդէն Հալէպ զրկուած են, մէկ քանին մեռած, վեցին համար գողութեան ամբաստանութիւն եղած է, և մնացեալ տասն անձանց ալ այսօր կամ վաղն աղատութեան թուր կայ, բայց կառավարութիւնն օր օրի կը յետաձգէ :

Բանտարկելոց մէջ հիւանդներուն թիւը երթալով շատնալով վրայ է :

Թաթար և Չէրքէզ գաղթականաց թիւն օր ըստ օրէ բազմանալու վրայ է հոս : Գողութեան յանցանք բանտարկեալ Չէրքէզի մը ազգակիցներէն 100ի չափ զինեալ անձինք 13 օր առաջ հազարապետին վրայ յարձակելով պիտի սպաննէին՝ եթէ տեղութեան զինուորները վրայ չհասնէին : Բանտարկեալ Չէրքէզն իսկոյն աղատեցաւ :

Ահա այս վիճակին մէջ է տեղ-

ւոյս կառավարութիւնը : Գրիս-  
տոնեայք միշտ ահ ու դողի մէջ  
են : »

Էտիրնէի պատուարժան ազ-  
գայնոց մէջ, չէ թէ 40, ինչպէս  
մենք գրած էինք, այլ 110 լիրա  
հանգանակուեր է, կէսը՝ Արա-  
րատեան, և միւս կէսը՝ Դպրոցա-  
սիրաց Արեւելեան ընկերութեան  
տրուելու պայմանաւ : Հանգա-  
նակողաց ցանկը չտեսանք դեռ,  
բայց կարծեմք իդական սեռայս  
հանգանակութեան ալ մասնակ-  
ցած չէ : Մեր կըսողմամբ որ ի-  
դական սեռը այսպիսի կարեւոր  
հաստատութեանց յառաջագի-  
մութեան համար օժանդակելու  
ենէ, և իբրեւ բոլորովին տար-  
բեր ու օտար մարմին մը չտես-  
նուի, Լսեցինք անցեալ շաբթու  
և հրատարակել փութացինք թէ  
Պոլսոյ մէջ Հայ օրիորդաց ընկե-  
րութիւն մը կազմուելու վրայ է՝  
Արարատեան ընկերութեան ի նը-  
պաստ հանգանակութիւն ընելու  
համար, բայց մինչև ցայսօր ձեռ-  
նարկութեան չարժում մը չտես-  
նանք :

Ազգային ժողովն երէկ չկը-  
ցաւ կարեւոր արդիւնք մ'ունե-  
նալ, ներկայացեալ խնդիրն ծա-  
նըր ու կնճռոտ ըլլալուն, և նոյն  
խնդիրն ժողովն պէտք եղած մեծա-  
մասնութիւնը չունենալուն պատ-  
ճառաւ : Պատրիարքական նորին-  
սիր փոխանորդին հրաժարման  
խնդիրն կարգադրել դիւրին կը-  
լար, եթէ՝ Ս. Պատրիարք Հայ-  
րը իսպառ հրաժարած, և իրեն  
վերապահեալ խնդրոց ալ միջա-  
մտելէ բոլորովին ձեռնթափ ե-  
ղած չըլլար : Ժողովը Զատիկի տօ-  
նէն յետոյ պիտի դումարի, որ-  
պէս զի խորհրդակցի և որոշէ  
թէ ի՞նչ ընել հարկ է այս տար-  
տամ վիճակին վախճան տալու  
համար, որոյ վայրկեան մ'իսկ  
մնալն քննասկար է ողբին :

Ազգային ժողովն երէկ Գա-  
ղաթիւն ժողովոյ յանձնեւ է՝  
Պատրիարքարանի կուսմոյց հա-  
մար պէտք ելած նոր կարգա-  
դրութիւններն ընել :

Մշեցի Յակոբ անուն սարկա-  
ւազ մը՝ որ ժամանակէ մը հետէ  
մայրաքաղաքս կ'գտնուէր, այս  
արթու ոտակեանութեան կողմա-  
նէ բռնուեր բանտարկուեր, տե-  
սութենէ արդիւրուեր, և նոյն իսկ  
ոտակեանութեան նախարարին  
նախադասութեամբ արտաքոյ  
կարգի ժողով մը կազմուել է՝  
հարցաքննութեան համար : Կը  
լսեմք թէ յիշեալ սարկաւազն  
ձերգակալուեր է, Մշոյ գաւա-  
ռի Հայոց կրած հարստահարու-  
թեանց վրայ ստանաւոր գրուած  
տեսարակ մը դուրս դրկած ժա-  
մանակ, և քովէն գտնուեր է՝

գետադանաց, Մեծ եղարգոսին և  
Պատրիարքարանի ուղղեալ հան-  
րագրեր, և շատ մը կնիքներ :  
Բնակած տեղն ալ կոխուեր խու-  
ղարկուեր, և գտնուած գրերն  
ոտակեանութեան դուռը տար-  
ուեր է :

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԵՄԵՆՈՒՅՈՒՄ

Թղթադրամին արդի վիճակին  
վրայ՝ Տնտեսական խորհուրդը  
ըստ որոշման Բագ. Պատկառելի  
Ժողովոյ կը ծանուցանէ Արգոյ  
հասարակութեան, թէ Կեդրոնա-  
կան սնտուկը մինչև առաջիկայ  
ապրիլ 15 պիտի ընդունի՝ Ազ-  
գային Կեդր. տրոյ մինչև ներ-  
կայ 1879 տարու մայիս 1 ան-  
վճար մնացած Կեդր. տուրքերը,  
և յիշեալ պայմանաժամէն յետոյ  
արծաթ դրամով պիտի գանձուին  
այդ տուրքերն ալ :

Ուստի Կեդր. տուրքէ պարտք  
ունեցողները կը հրաւիրուին մին-  
չև ապրիլ 15 վճարելիքնց պարտ-  
քը կամ հաւաքչաց, և կամ (որով-  
հետեւ հաւաքիչը գիւրութիւն  
չունին ամեն տեղ երթալու) ուղ-  
ղակի Պատրիարքարան բերելով՝  
առանց հաւաքչաց սպասելու :

16 մարտ 1879

Ի Պատրի. Հայոց  
Կ. Պոլիս

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գանի մը կտակածներ կամ գու-  
չակութիւններ տակաւ կսկսին  
ճշգրտիլ : Լոնտոնի ռուսական  
գետադանը՝ որ այս օրերս յատկա-  
պէս Բեդրսպուրկ դնաց, թէպէտ  
տակաւին վերադարձած չէ, բայց  
հեռադրական տեղեկութեանց  
նայելով՝ Անգլիոյ ու Ռուսիոյ մէջ  
արդարեւ համաձայնութիւն մը  
կայ. կերեւի, թէ Ռուսիա Աֆ-  
ղանստանայ խնդրոյն մէջ աչք  
պիտի դոցէ, և Անգլիա փոխա-  
դարձաբար Արեւելեան-Ռումէլիի  
խնդրոյն մէջ. կերեւի թէ այսպի-  
սի համաձայնութիւն մը ըստ  
սկզբան ընդունուած է երկու  
կողմանէ, և Շուալֆի մնացած  
է՝ մանրամասնութեանց համար  
բանակցիլ : Արեւելեան-Ռումէլիի  
կազմակերպութեան եւրոպական  
յանձնաժողովին գաղաբման լու-  
րը՝ ս'ընտաղ ուշադրութեան ար-  
ժանի է : Նոյնպէս անշան չէ՝  
Պուլըարաց անգաղաք շարժումն  
ի ներկայութեան ռուս պաշտօ-  
նակալաց : Կարծեմք, շատ օր  
չանցնելէ՝ այս խնդրոյն վարադոյ-  
րը բոլորովին կ'աւարտի : Արդէն  
գարձեալ երեսն երած են դեռ  
պանաժողովոյ մը գումարման զը-  
րոյցները, և կ'հաստատուի թէ  
Ռուսիոյ և Գերմանիոյ քաղաքա-  
գէտը Պէրլինի գաշնադրոյն հա-  
կառակ չեն համարիր նոր դեռ-

պանաժողովոյ մը գումարումն,  
և կ'դիտեն թէ կարեւոր է գաշ-  
նադրին գործադրութեան համար :

Աւստրիոյ հետ Բ. Դրան հաս-  
տատելիք գաշնադրութեան բա-  
նակցութիւնը՝ որ ընդհատած էր,  
գարձեալ սկսաւ, մայրաքաղաքիս  
աւստրիական գետադանը վիճե-  
նայէն նոր հրահանգներ ստա-  
ցած ըլլալով : Սակայն գարձեալ  
կլսուի թէ ինչ ինչ կ'ետեւու վրայ  
անհամաձայնութիւն կայ : Այսու  
ամենայնիւ ի մտոյ համաձայ-  
նութեան գոյանալուն յոյսեր կան :  
Գերմանիա՝ որ թէ՛ Բ. Դրան և  
թէ՛ Աւստրիոյ բարեկամաբար  
ազգաբարձ էր իրաւական հու-  
թեամբ կարգադրել խնդիրը,  
վիճեանայի դերմանական դեռպա-  
նին միջոցաւ պատասխան ընդու-  
նեւ է Անարասի կոմսէն թէ՝  
չնորհուալ է Գերմանիոյ բարե-  
կամական ազգաբարձութեան հա-  
մար, և թէ՛ խնդրոյն կարգա-  
դրութիւնը Բ. Դրան և Աւստրիոյ  
մէջ կարելի ըլլալով, օտար միջ-  
նորդութեան կարօտութիւն չկայ :

Հելլենական խնդիրն դեռ կ'մը-  
նայ ի կախ : Եւրոպայէն ձայն մը  
կայ այս մասին. այն է՝ Եաննեան  
թողուլ Թուրքիոյ, և այնպէս  
կարգադրել սահմանաց ուղղու-  
թեան խնդիրը : Եթէ արդարեւ  
եւրոպական մեծ տէրութեանց  
մէջ այսպիսի համաձայնութիւն  
մը կայ, դիւրացած է ուրեմն  
խնդրոյն կարգադրութիւնը, և  
զինուց ու զօրաց պէտք չմնար :

Թղթադրամին բարձման հա-  
մար վերջին օրերս հետզհետէ հը-  
րատարակեալ պաշտօնական յայ-  
տարարութիւններէն զատ՝ հինգ-  
շաբթի առաւօտ ալ կայսերական  
պալատէն պաշտօնական յայտա-  
րարութիւն մը դուրս եկաւ, յոր-  
մէ կ'ըմացուի թէ՝ Օգոստ. Սուլ-  
թանին հրամանաւ որոշուեր է,  
կայսերական պալատան մէջ զըտ-  
նուած ոսկեղէններն ու արծա-  
թեղէններն՝ բաց ի անհրաժեշտ  
պէտք եղած փոքրիկ մասէն՝ փո-  
ղերանոցը զրկել, դրամ հատա-  
նել և թղթադրամի շնչման յատ-  
կացունել, պայմանաւ որ, ջրնջ-  
ման գործողութիւնը՝ ամեն թա-  
ղերէ յատկապէս ուղուած ան-  
ձանց ներկայութեանը կատարուի  
վաղը թ երէկ առաւօտ սոյն յայ-  
տարարութեան վրայ երկար յոր-  
ուած մը հրատարակելով՝ ազգու-  
յորդոր մը կ'կարգայ Օսմանեան  
մեծամեծաց ու Ժողովուրդեան, որ-  
պէս զի փութան հետեւիլ Նորին  
վերահապառութեան օրինակին, և  
երկիրն ու ժողովուրդը փութով  
ազատի թղթադրամին վնասե-  
րէն : Յաւալի է, կրնէ, ամիս  
մ'անգամ տեսնել թղթադրամն,  
քանի որ 30 միլիոն ժողովուրդ-

կայ, և միայն 2-3 միլիոն լիրայի  
պէտք կը տեսնուի՝ շրջաբերու-  
թեան մէջ գտնուող 13 և առ  
առաւելն 13 1/2 միլիոն լիրայի  
թղթադրամն բառնալու համար :  
Ո՛վ մեծամեծք, կ'յաւելու, ձեր  
տուններուն մէջ պտնուած ոսկե-  
ղէններուն ու արծաթեղէննե-  
րուն տեղ՝ եթէ ձեր կտրատած  
թղթադրամները դնէք, անշուշտ  
և անշուշտ աւելի զարգարուն կըլ-  
լան ձեր տունելը. արծաթ ու  
ոսկին իրենց գտնուած տեղերը  
կ'մնան առանց ո՛րեւէ օգտի : Իսկ  
հայրենասիրութիւնը այս աշխար-  
հի վրայ մինչև ցփախճան ձեր  
անունը անմահ պահելէն զատ՝  
հանգերձելոյն մէջ ալ կ'փառաւոր-  
ուիք ու կ'վարձատրուիք : » Վեր-  
ջապէս թղթադրամին բարձման  
համար ամենայն հանճար ու ճիգ  
կը թափէ վաղը թ, և մեր կը  
մաղթեմք որ ամենայն միջոց ու  
ջանք յաջողութեամբ ու արդիւ-  
նաւորութեամբ պսակուին :

ՀԵՌԱՅՐԱՆՈՒՐ

Լազոր. 28 մարտ : — Աֆղանստա-  
նայ նորընտիր էմիրը չ'ընդունի՝ հաշ-  
տակեան բանակցութեան մտնել : Հե-  
տեալոր բանակցութեան վերջ տրուեր,  
և անգլիական բանակն շտաով գէպ ի  
Գեապլի խաղալու հրաման ընդունեւ է :

Փարիզ. 26 մարտ : — Անգլիոյ  
թագուհին այսօր Փարիզ հասաւ, շտա-  
ծալեալ ըլլալով, վաղը պիտի իրաւ-  
ւիս պիտի ուղեւորի :

Լոնտոն. 27 մարտ : — Կ'հաս-  
տեն, թէ Ռուսիա բոլորովին Անգ-  
լիոյ հաճոյց պիտի թողաւ զԱֆղա-  
նստան :

Ըստ Մօրնինկ-Բօսթի՝ տղաճախոյ  
է Պաթկիակի իշխանին Պաղարիս  
համար իշխան ընտրուելը, որովհետեւ  
խառնացիք է ընդունիլ :

Ըստ Թայրիլի՝ եւրոպական տէրու-  
թիւնը ընդունեւ են Արեւելեան Ռու-  
մէլիի մէջ եւրոպական խառն զօրք  
բնակեցունելու առաջարկութեանը, և  
զրուելիք զօրքը՝ Անգլիական, Իտա-  
լական, Ռուսական ու Աւստրիական  
պիտի ըլլայ :

Գարձեալ, ըստ Թայրիլի՝ հաւանա-  
կան է, որ եւրոպական տէրութիւնք  
կարգադրեն Հելլենական խնդիրը, Եան-  
նեան Օսմանեան տէրութեան ներքեւ  
մնալու սոյն նախադրութեամբ մը :

Անգլիոյ ելեւտից նախարարն ազ-  
գային ժողովին մէջ ըսեր է, թէ եւ  
զիպտոսի մէջ գեռ տաքնապը շարու-  
նակելուն պատճառաւ՝ չ'կրնար հաղոր-  
դեր պաշտօնական գրերը. բայց այս  
խնդրոյն համար Գաղղիոյ ու Անգլիոյ  
կառավարութեանց մէջ համաձայնու-  
թիւն կայ :

Ֆիլիպք. 26 մարտ : — Արեւելեան  
Ռումէլիի գումալին տեսուչ Պ. Սմիթ  
գաղղիական երկրորդ պատուիրակին  
հետ Իպլիսոյցն Ֆիլիպք դարձան,  
որովհետեւ յիշեալ գաւառին առժամաւ  
նախկեայ կառավարն ժանուցեր է Պ.  
Սմիթի, թէ երբ Պէրզոս երթայ՝  
չ'կրնար պաշտօնակալ լինել, առանց  
զէնք գործածելու : Գաղղիական երկ-  
րորդ պատուիրակն Ֆիլիպք հասնելուն

Երկրորդ օրը Արեւելեան-Րումէլիի կողմակերպութեան յանձնաժողովին հաղորդել է իւր ուղեւորութեան ժամանակ անցած անցքերը, և յանձնաժողովին հաւանք է նորա ընթացիկը : Պ. Սիլիթ չարաթ օրը պատճառաբանեալ հրաժարագիր գրելէր է առ յանձնաժողովին, որ երկէկ արտաքին կողմի նիստ մ'ընելով՝ հետեւեալ օրը յանձնաժողովին : «Արեւելեան-Րումէլիի կողմակերպութեան յանձնաժողովին չէ կրնալ ցած գործադրել՝ Պէրլինի դաշնագրին 19րդ յօդուածը, որոն պաշտօնակալաց ամենայն յարաբերութեան հետ, և ժողովրդեան յաղթան պատճառաւ : Հետեւաբար, ամենայն պատճառաւ նոստութենէ ապառ մնալու համար՝ այսու յայտագրով եւրոպական տէրութեանց ուղղորդութիւնը կհրաւիրէ : Յանձնաժողովը կողմէ Պ. Սիլիթի, որ իրեն տեսնուող պաշտօնը կարելի եղածին չափ հաստատութեան կատարէ մինչեւ որ յանձնաժողովը ցրուի » : Ուստի պատուիրակը թէպէտ հակառակ կարծիք յայտնեցին այս օրոշման դէմ, բայց միւս պատուիրակները ստորագրեցին, և միայն դերմանական պատուիրակին կարծիք յայտնեցէ կողմէ : Այս օրոշման վրայ, որոն բանակցութիւնը չսկսած, օրոշուած էր մեծագոյն մասն ունենալ, և մէկ թէ միւսմասն հաւանութիւն :

Արեւելեան-Րումէլիի յանձնաժողովին ընդունեց կանոնադրութեան 10 լոգը : Ընդ առաջ, Պուլարաց Էքզորը իրաւունք պիտի ունենայ՝ Արեւելեան-Րումէլիի կուսակալին պահանջել նոյն գաւառին Պուլար եպիսկոպոսին ընտրութիւնն ու վաւերացու մըն : Գաղղիական պատուիրակին առաջարկութեամբ արեւած է այս իրաւունքը, որովհետեւ Բ. Դուրը կը պնդէ եղեր, որ Սելանիի կողմից բոլոր մնացած Պուլար առաջնորդութեանց համար Պուլար եպիսկոպոսներ չցրուին :

Բեդրոսիւրի, 25 մարտ : — Թէհրանէն ելած հետագրէ մը կիմարտի, թէ մարտ 22 և 23ին ուժգին շարժմ' ընելով 1100 հոգի քսէ գացեր են :

Այսօր Նէվա գետին եզերքը ձիւս վրայ դառնող մարդ մը՝ Ռուսիոյ կողմէր անձնապահ նստիկանութեան գլուխ Տէրիթլին գործադրելու վրայ ըլլալով պարպեց՝ զօրավարը վիրաւորեցաւ : մարդը չկրնար փախչել :

Պուլարից առաջնականաց կուսակալին հրահանգը զրկուել է, որ Պուլարից ազգային ժողովը փոխաւ յունէ իւր խորհրդակցութիւններն ու գործերը, որպէս զի կարելի ըլլայ՝ մինչեւ ապրիլ 15 հաստատուի Պուլարից սահմանադրութիւնը, և իշխանին ընտրութիւնը կատարել, ինչպէս արդէն տրամադրեալ է :

ԱՅՈՒՆԻ ԱՅՈՒՆԻ

Էտիլինէի գաւառին և Արեւելեան Րումէլիի սահմանագիծն որոշելու համար Միլիթիւա Մէհմէտ փաշա Արապէլէֆ զօրավարին զրկուել է, որ Խարմանը կը գտնուի :

Անգղիոյ կապոյտ գրքին մէջ գրուած է, թէ Ս. Լայարտ մայրաքաղաքս գտնուած ատենը Պուլարից հետ Արեւելեան-Րումէլիի միացումն խնդրելու համար

իրեն ներկայացող պատգամաւորաց ըսեր է, թէ «Այդպիսի խորհուրդներէ ետ կենալ և մահմէտականաց դէմ գործուած հարձակումները թիւնները դադրեցունել պարտիք, եթէ Եւրոպայ համակրութեան տրժանանալ կուղէք » :

Խաւրէօյ ռուսաց ու պուլարաց հետ մահմէականը կըռուի մը բռնուելով՝ երկու ռուս սպայ և բազում զինուորք սպանուել են : բայց պատճառը դեռ յայտնի չէ :

Գաղղիացի Աֆսոնճի Սահար անուն կինն, և Էյուսի Պիւպիւ-տէրէսի թաղին բնակիչներէն կողմնաբար Խամայիլ Էֆէնտի իբրեւ խռովայողք՝ Եթէն ուրտուել են, Արգատի անուն կոյսերական շոգենուր գրուելով :

Պուլարից մէջ առ այժմ 60 հազար օրք կայ :

Պուլարէի մէջ 10 միլիոն ֆրանք գրամագլխով աղագլին Պանքա մը հաստատուելու համար՝ ծրագիր մը տրուել է Խորհրդարանին :

Վիսթիի պուլարներէն մէկը մահուան դատապարտուել է ռուս զինուորական ատենանէն մահմէական մը սպաննած ըլլալուն համար : և այս վճիռը գործադրուել է : Պուլար քահանայ մը այս վճռոյն դէմ խօսելով հրապարակաւ, առարկել է թէ մահմէականն սպաննող պուլարներն Առաքածոյ հաճելի եղած է, և զինուորական ատենանին վճիռն անիրաւ է :

Մինչեւ ամսոյս 3ը, 2000 իւրահանգանակուել է Լոնտոնի քաղաքապետին ձեռք, ինչպստ կարօտելոյ որդեգալ 25 կէտին :

Կոմս Լորիս Մէլիքօֆ՝ որ Ռուսիոյ մէջ ժանտախտին առաջըն առնելու պաշտօն ունէր, հիւանդացեր է ուրիշ քանի մը առողջական պաշտօնակալաց հետ : բայց վրանին ժանտախտի հետք չկայ, և առողջանալու վրայ են եղեր :

Կըսուի, թէ Պարսկաստանի գահաժառանգը Բեգրսպուրկ գացեր է : սակայն ինչ պատճառաւ ըլլալը ծանուցեալ չէ :

Եգիպտոսի մէջ, պաշտօնականաց ոմանք, պարտուց տեսչութեան զրկուելիք գրամը ուղղակի Խտիվին զրկել են : Աղեկսանդրիոյ կառավարիչն ալ երուստից նախարարին կողմանէ տըրուած փոխանակագիր մը չէ ընդունել :

Եւրոպական տէրութեանց կողմանէ Բ. Դրան ծանուցուել է, թէ համաձայնած են՝ Եանեան Թուրքիոյ կառավարութեան ներքեւ ձգելու, և Բ. Դուրը պատասխանել է թէ՝ պատրաստ է

աւելցունել յառաջագոյն ցուցուած սահմանը : Եթէ այս գործոյն ստացուէ՝ հեղինական խնդրոյն կարգադրութեան համար գլխաւորութիւն մնացած չըլլար, և սահմանաց Խուզութեան վրայ բանակցութիւնը դարձեալ կսկսի :

Աւստրիական դիւստրներ կուղէ փութացունել գաղաղութեան համար բացուած բանակցութիւնը : Երբ ժամ յառաջ վերջ և վարձան տրուի խնդրոյն՝ Պոսնայի, Հէրսէքի և Եէնի-Պազարի կողմանց խաղաղութեան վերաստատութեան համար մեծ ծառայութիւն մը մատուցուած կըլլայ, և աւստրիական զօրաց 18 վաշար կգառնան՝ որոց համար արդէն պէտք եղած պատրաստութիւնը տեսնուած է եղեր : Դեսպանը այս ծանօթութիւնները Բ. Դրան կուտայ եղեր : ապահովութեան համար :

Պուլարաց կողմանէ Եւրոպիոյ մայրաքաղաքները երեսփոխաններ զրկուելէն դատ, նոյն իսկ Պուլարիայէն՝ 3, Արեւելեան-Րումէլիէն՝ 1, և Սելանիի կողմէն 1, իբրեւ երեսփոխանք Պուլարաց՝ Բեգրսպուրկ պիտի երթան :

Ռուսք Էտիլինէն քաջուած ատեն, կառավարութեան պաշտօնատունն ալ բողոքովին պարպած ըլլալով՝ այս անգամ օսմանեան կառավարութիւնը հարկադրել է կահաւորել :

Մայրաքաղաքիս գաղղիական գետպան Պ. Ֆուրիյէ՝ առաջիկայ շարժու հրամանաւ կուղեորի իւր հայրենիքը, Կըսուի, թէ արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնը պիտի առաջարկուի իրեն, բայց ինքը ընդունելու հակամէտ չէ :

Փարիզի Օսմանեան դեսպանատան գլխաւոր քարտուղար Նաորի պէյ՝ մայրաքաղաքս գալու համար ճամբայ ելեր է, և Գաղղիոյ կողմանէ պատուանշան տրուել է իրեն :

Աւստրիոյ կառավարութիւնը ջնջել է Թուրքիայէն գացած նաւերուն համար որոշած Գարանդինան :

Կայսերական նուագածուաց գնդապետ Խպրահիմ փաշա՝ առջի օրը յանկարծամահ եղեր է :

Առջի օրը, Պայագլիաի հրապարակին վրայ, բազում թղթադրամ հրոյ ճարակ տրուեցաւ :

Վաղը կպատմէ, թէ Ֆիլիպէի գրաման ժամանակ պուլար Եօրկի իւր օրդին կորուսած, և այն ժամանակէն հետէ փնտըւելու ետեւէ ըլլալով՝ անցեալ օր մայրաքաղաքս եկեր, և իմանալով որ Պոլսոյ կողմը Օգոստոս գիւղացի Պէքիւր և Հաֆիզէ գաղթականաց

քով կգտնուի օրդին, գացեր հարցուցեր է անոնք ալ պատմեր են թէ օրդին ճանքան Խիստիօղլումի վիճակի մէջ գտնելով՝ իսէր Աստուծոյ առած խնամած են, և պատրաստ են ոստիկանութեան միջոցաւ յանձնել իրեն : Հետեւաբար ամենքն ալ ոստիկանութեան պաշտօնատունը գացեր են : տղան հօրը յանձնուած ատենը մինչև իսկ հօրը քով երթալ դժկամակեր է՝ իւր խնամակալունէն : Եւ շատ զօհ ըլլալով՝ հայրը տեսնելով օրդին մինչև այս ստիճան գահուանակութիւնը կուղէ պարգև տալ յիշեալ գաղթականաց, բայց նոքա չեն ընդունիր : մեր այս յուսով չխնամեցինք : և վերջապէս միայն 10 հարիւրնոց թղթադրամ կընդունին իբրեւ հանդերձագին, և տըղան հօրը կ'յանձնուի :

Րումէլիի երկաթուղոյն արտօնատէր Պ. Հիւրի Պոլսոյ փոխանորդը՝ որ ժամանակէ մը հետէ Եւրոպա կգտնուէր, առջի օրը դարձաւ :

Անգղիոյ կառավարութիւնը հեղինական ջուրերն ունեցած նաւատորմիդն ստուարացուցեր է՝ հեղինական խնդրոյն շփոթութեան պատճառաւ :

Լա Թիւրքի լրագիրը՝ Արեւելեան-Րումէլիի եւրոպական խաւուն զօրք զրկելու առաջարկութեան ընդունուած ըլլալուն վերայ խորհրդածելով՝ կըսէ, թէ այս վախճանը արդէն կգուշակուէր : որովհետեւ ռուսաց մեկնելէն յետոյ, շփոթութեան առաջնաւոր համար, եւրոպական տէրութիւնը կհարկադրէին պէտք եղած միջոցներն ի գործ դնել :

Այսու ամենայնիւ արեւմտեան տէրութիւնը, կըսէ, Պէրլինի դաշնագրութիւնը գործադրելէ ետ չպիտի կենան : Խառն զօրաց ընակութիւնը առժամանակեայ պիտի ըլլայ, եւրոպական յանձնաժողովին կողմանէ խմբագրեալ կանոնադրութիւնը ըստ ոկըրանց պիտի դործադրուի, և գաւառին մէջ խաղաղութիւնը վերահաստատուելէն յետոյ՝ խառն զօրքը պիտի մեկնին, և յայնժամ օսմանեան զօրքը մոնելով՝ պալքաններուն զինուորական գիրքերը պիտի գրաւեն : Խառն զօրքը՝ միայն խաղաղութիւնը ապահովելու համար պիտի գայ :

ԱՁԴ

Փունջի հետ բաժանորդագրութեան հաշիւ ունեցողներէն կը խնդրուի՝ որ բարեհաճին վճարել անյապաղ :

**Ի ԼԱՆ**  
**ՊԱՊԸ—ՍԵՐԱՍՏԻՐԻ**

Նիզամիյէ Լորդաք անպարը Ի-  
չին մէմսուրէն մահֆուզ պու-  
լունան նուսուսէսի վէճէլէ պէշ  
եիւզ էլի արին դըյէտէն ալթը  
եիւզ արին գըյէյէ գատար շու-  
րութը մալիւմէսիյէ միւպայեա  
իտիլէճէկի էվէլէճէ Իլան դըլը-  
նան Սլթը երըլըլըլթալթը օլու-  
նան Իւչիւնճիւ ճէնսօլա բիրինճի-  
նին իճրա իտիլէն միւնաքասալըն-  
տա պէհէր դըյէսի եիւզ փարսյա  
թալիպի էօհտէսինտէ գալմըլ վէ  
մարթըլ րոյմիլին օն տօգուզուն-  
ճու բազար իրթէսի կիւնիւ թէք-  
իար միւնաքասալըն իճրասըյ-  
լա գարարը գաթիսիլին վէրիլմէ-  
սի մուգարբէր պուլունմուշ օլ-  
մաղլա իթասընա թալիպ օլանլա-  
րըն եէվի մէզքիւրտէ սաաթ  
եէտիտէ Տարի Շուրայի ապէրէյէ  
կէլմէլէրի Իլան օլունուր :

12 մարթ 1879

Պապը Սէրասթէրի

**ԴՐԱՄԱԿԱՆ**

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

16 Մարտ 1879

|                             |      |
|-----------------------------|------|
| Բօնսօլիտէ (ժամ 11)          | 15.7 |
| Սօսիէթէ ժէնէրալի րաժ. Ա. Լ. | 4.28 |
| Բրէտի " " Օ. Լ.             | 5-   |
| Երկաթուղեաց " Քր.           | 46-  |
| Թրամուէյ " Օ. Լ.            | 1-3  |
| 1865ի վոխառութիւն Քր.       | 70-  |
| 1865ի " " " "               | 82-  |
| 1869ի " " " "               | 80-  |
| 1872ի " " " "               | 26-  |

Օսմանեան լիրան 100 զուրուլէն

|                 |        |
|-----------------|--------|
| Մէնիտիյէ        | 106-10 |
| Մէթալիք         | 115-   |
| Պղինճ           | 155-   |
| Թղթաղրամ        | 680-   |
| Բուսիոյ բօլ     | 89-18  |
| Դաղըլիական լիրա | 87-8   |
| Անգղիական " "   | 109-   |
| Դրիմից          | 51-    |

Դաւառական քանի մը վար-  
ժարանք վարժուհւոյ պէտք ու-  
նին : Պատրաստութիւն ունեցող-  
ները կհրաւիրուին առ տնօրինու-  
թիւն լրագրոյս :

**ԱՐՈՒՆԵՍՏԱՐԱՆ**

**Մեծ. Սիմէօն էֆ. Եաղըճեանի**  
Հաստատուող Իսկ. Իճատիէ Տօղրա-  
մաճի օղլու փողոց թիւ 5

Տաներկու տարինէյէ ի վեր  
զանազան ազգաց վարժարաննե-  
ներու և պատուաւոր տանց մէջ  
պատկերահանութեան և նկար-  
չութեան դասատուութեամբն , և  
իւր պատկերագրած բազմաթիւ  
կենդանազրկումն և նկարներովն  
երևելի հանգիստացած Մեծ. Սի-  
մէօն էֆէնտի Եաղըճեան, այս ան-  
գամ վերոգրեալ արուեստարանը  
հաստատելով յանձն առած է ,  
սոյն ճիւղերու վերաբերեալ թէ

աս աւանդելով գործնականապէս  
և տեսականապէս, և թէ' ո և է  
կենդանագիր ու այլ նկարներ  
յօրինել , արուեստին պահանջած  
պայմաններուն համաձայն : Զինքը  
տեսնել ուզողը կրնայ իւր ար-  
ուեստարանը դիմել ամեն երկու-  
շաբթի և ուրբաթ օրեր :

**ՀՐԱՆՏ ԱՍՍՏՈՒՐ**

ՊԱՍՏԱՆԿԱՆ ՆԵՇՆՁՈՒՄՆԵՐ

Ուսումնասիր հեղինակն այս  
գրքովին մէջ ամփոփած է իւր  
գրութեան , որք , պատանեկան  
հասակի մէջ երկնուած , դեռա-  
հաս հոգւոյ մը առաջին զգա-  
ցումներն և մտածումներն կը  
պարունակեն :

Կը ծախուի Եէնի-ճամի Զինն-  
կիրէր ճատտէսի թիւ 2 , Ս. Ղու-  
կասեան գրատունը և ուրիշ հայ  
գրաւաճառաց քով , ի գին 75  
սանթիմ :

ՀԱՄԱՌՈՏ

**ԳԻՅԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ**

ՅՈՐԴՆԵՅ

Գ. ՄԵՆԵՍԵՆ

ԻԶՄԻՐ

Տպարան-Բիւռ Գ. Մեքեան

Գինն է 90 սանթիմ

Ա. լրթօս գաղղիացւոյն երկա-  
սիրած արևելեան վերջին պա-  
տերազմին պատմութիւնը այս  
անգամ հայերէնի թարգմանուած  
և մամլոյ տակ ըլլալով կը ծա-  
նուցուի յարգոյ հասարակութեան  
որ յունուար 20էն սկսեալ տետր  
առ տետր պիտի հրատարակուի .  
ու թ երեսէ բաղկացեալ և երկու  
փառաւոր պատկերներով զար-  
դարուած , մաքուր թղթի վրայ ,  
Արամեան տպագրութեամբ :

Կեդրոնատեղին է ուզուն չար-  
ը Յրէնկեան գրատունը . գին  
թերթին' 1 զըշ արծաթ դրամ :

**ՁԱՅՆ**

ԲԱՐՔԱՅԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՎԱՆՅԵՐՅԵՆ

ԱՌԱՄԵՆԱՅԵՆ ՀԱՅՍ

Ն. ԱՌԱՌԻՆՅԱՆՅ

ԹԻՖԼԻՍ

ՏՊԱՐԱՆ

ՀԱՄ. ԷՆՏՐԱՆՅԱՆՅԵՆ ԵՐ ԸՆԿ.

Բոլոր եկամտները վան բա-  
զարի Արժուոյնեան բնկերութեան օգ-  
տին կվերաբերի : Տոճկաստանի մէջ  
գինն է 5 զըշ ( արծաթ ) :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՏԵՆԱՆ

ԺՕԶԷՅ ՊԱՆՍԱՄՈ

Թարգմանեց

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՅ. ԵՍԶՄԱՃԵԱՆ

Աղէքսանտր Տիւմա գաղղիացի

անուանի վիպասանին գրէն ելած  
սոյն գործին ութերորդ այն է  
վերջին հատորն ալ իզմիրի Տէ-  
տէեան տպարանէն Պօլիս հասած  
է : Այս գեղեցիկ վէպին մէջ , ուր  
Լուի ժե.ի կեանքը , վարքն ու  
վարձանը նկարագրուած են , հե-  
տըզետէ կներկայանան Վոլթէռ  
և Ռուսօ' անցեալ դարուն այն  
երկու մեծ մարդիկը , թագուն  
գիտութիւններ կը յայտնուին ,  
ճիւղմաստնաց օթեակները օտա-  
րին առջև կը բացուին , վերջապէս  
ամէն կարգի և հասակի մարդ-  
իւր սիրած նիւթն հոն կը գտնէ  
և այլն :

Կը ծախուի Եէնի-ճամի, Զինն-  
կիրէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղու-  
կասեան գրատունը և ուրիշ գրա-  
ւաճառաց քով :

Գին 2 ֆրանք 25 սանթիմ

ԽՈՐՀՈՒԳՔ ՀԱՆԳԻՍԻ

Արարչագործութեան Աստուծոյ

ՅԵՂ Ի ԳՐԱԽՈՐ ԲԱՆ

ՊՕՂՈՍ ԷՅ. ՔԻՐԵՍՏԻՃԵԱՆ.

ԵՐԿՐՈՐՏ ՏԻՊ

Գործ Ասիական Ընկերութեան

Սոյն երկասիրութիւնն որ Ա.  
րամեան մաքուր տպագրութեամբ  
տպեալ է, նիւթոյն աղնուութեա-  
նը , գրաբառ յօտակ ու յանկուցիչ  
սոյն և ազգի ազգի գողարիկ ի-  
մաստիցը համար , Կաղանդի նուէր  
և մրցանակաւաշխու թեան մէկ-  
հատիկ արժանաւոր պարգև հա-  
մարուած է :

Գինն է 4 դահեկան ողջ թղթ-  
թաղրամ :

Դպրոցաց համար մասնաւոր  
զեղչ կըլլայ :

Կեդրոնատեղին է գրատուն  
Փարիզու , Չաղմաքըլար Եօղու-  
շու Յակոբեան խան թիւ 13 և  
կը ծախուի բոլոր Հոյ գրաւաճա-  
ռաց քով :

**Տ Պ Ա Ր Ա Ն**

Մ. Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Մէրճան չարչի գրութեամբ  
Պաղտասար աղայի դիմացի փողո-  
ցը Բիւշտի էֆէնտի խանի տակ ,  
տպագրութեան համար իրեն որ և  
է գործ յանձնողները գոհ կընէ ,  
չափաւոր գնով , և միանգամայն  
վայելուչ ու ընտիր տպագրու-  
թեամբ :

Արդէն շատերը սոյն տպարա-  
նին գործ յանձնած , և ըստ ա-  
մենայնի գոհ եղած են :

Ուստի կհրաւիրուին ամեն տե-  
սակ տոմակ , հրաւիրագիր , և  
այլ ամենայն հրատարակելի գործ  
ունեցողները :

**PILULES HOLLOWAY**

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈՒՂՈՒԹԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու  
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար  
խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը . նաև  
ջրային տկարութեան , ուժաթափութեան  
և տկարութեան համար . կը ջնջէ և ան-  
հետ կընէ ամեն տեսակ անհափառ  
րութեանց հետքերը : Սրտի և երիկա-  
մանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն  
մ'ունի . արիւնը մաքրելով նոցա խան-  
դարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ , և  
գրգռելով կենսական գործարանները  
կը զօրացնէ : Իւր դեղական մեծ ազդե-  
ցութեամբ սրտախառնութիւն , կուճ-  
ուութիւն , մաղձային հիւանդութիւն-  
ներ , որովայնի մէջ լեցուած կազեր ,  
զլխի ցաւեր կը վանէ , մարտորդութիւնը  
կը չափաւորի , և մարմինը մաքրութեամբ  
բոլոր այն աղտոնութիւններէ որ շատ  
անգամ դանաղան հիւանդութեանց բա-  
կըղքնադատաճառ կըլլան , առողջ , ուժեղ  
և բնական դիքը կըղզեցնուի :

**NGUENT HOLLOWAY**

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻ

Մորթային հիւանդութիւնը և վերք  
բուժելու մասին ունեցած պատմական  
յոտկութեանցը Հոլաւաթիւր բնառ ու-  
րիշ գեղ մը հին կամ նոր թունաւոր  
վերքեր , ուռեցք , քաղցիկեղ ( չիրիփէնչէ ) ,  
սրունից և ստեանց վերքեր կամ բոլո-  
րովին կանցնին և կամ կը լաւանան , օգ-  
տակար է նաև հարբութի , հաղի , սրտի  
բարախման , մանուսնոգ օդացաւ ( եէ )  
ըստած հիւանդութեան : Իւր կազորի ,  
և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյլ ( սը-  
րաճա ) հիւանդութեան տարախիշ դօ-  
րութիւնը ինչ առիճան որ ըլլայ կը-  
զիմագրաւէ :

Այս դեղերուն գործածութեան եղա-  
նակը նշանակուած է իւրօրոքնիւր սու-  
սի վրայ , որ կը գտնուի ամեն դեղա-  
ւաճառներու քով , և մասնաւորապէս  
Պահէ-գարու թաշ խանի կողմերը Պ.  
Գասարեանի դեղարանը , Ն. Դ' կը-  
ծախուի :

Աւելի տոնել ուղղը կը հրաւիրուի  
առ հեղինակն տօթօր Հոլլուէ Ի Լօն  
տոն Օքսփորտ փողոց թիւ 555 :

**ՊԱՅՄԱՆՔ ՔՈՒՆԶԻ**

1. Փունջը ԶՈՐԵԳՅԱԹԻ և ՇԱՐԱԹԻ  
օրերը կը հրատարակուի :

2. Տարեկան թաժանորդագինն է մի-  
այն չորս արծաթ մէճիւր կանիկի վր-  
ճարելի , թէ մայրաքաղաքի և իւր ար-  
ուարձանաց և թէ գաւառաց համար :

3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ  
բաժանորդ կընդունուի :

4. Տեղական և գաւառական թղթա-  
տարութեան ծախքը խմագրութիւնը  
պիտի վճարէ :

5. Հատը 1 զըշ պղինճ , և կը դանուի  
ամեն Հոյ գրաւաճառաց խանութները  
և ձեռքէ ծախողներու քով :

6. Ծանուցման տղը 5 զըշ է մէկ  
անգամի համար : Աւելի աման կըլլայ  
աւելի անգամներու համար :

7. Խմագրութեան վերաբերեալ որ  
և է զիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ.  
Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս Պաղը-գաղար  
Նափիյէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ՏՆՕՐԷՆ ՆԻ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՔԱՅԷԼ Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Մէրճան չարչի Բիւշտի էֆէնտի խանի  
տակ թիւ 20